

Джон Хилъри

ТРАНС-

ХАРТА

АТЛАНТИЧЕСКОТО

ЗА ДЕРЕГУЛАЦИИ,

ПАРТНЬОРСТВО

АТАКА

ЗА ТЪРГОВИЯ

СРЕЩУ РАБОТНИТЕ МЕСТА

И ИНВЕСТИЦИИ

И КРАЯ НА ДЕМОКРАЦИЯТА

ТРАНСАТЛАНТИЧЕСКОТО
ПАРТНЬОРСТВО
ЗА ТЪРГОВИЯ
И ИНВЕСТИЦИИ
И ИНВЕСТИЦИИ
ЗА ТЪРГОВИЯ
ПАРТНЬОРСТВО
ТРАНСАТЛАНТИЧЕСКОТО

FIGHTING GLOBAL POVERTY

Джон Хилъри е изпълнителен директор на „Война срещу нуждата“. През последните 20 години той пише по много въпроси, свързани с търговията и инвестициите, като през 2013 г. е назначен за хоноруван професор в колежа по политика и международни отношения на Нотингамския университет. Новата му книга, *Бедността при капитализма: икономическата криза и борбата за бъдещето*, беше публикувана през октомври 2013 г. от издателство „Плуто прес“.

В сътрудничество с:

Джон Хилъри

ТРАНСАТЛАНТИЧЕСКОТО

ХАРТА ЗА ДЕРЕГУЛАЦИИ,

ПАРТНЬОРСТВО

АТАКА

ЗА ТЪРГОВИЯ

СРЕЩУ РАБОТНИТЕ МЕСТА

И ИНВЕСТИЦИИ

И КРАЯ НА ДЕМОКРАЦИЯТА

МАРТ 2015 Г.

Предговор 2015 г.

Когато през пролетта на 2014 г. беше публикувано първото издание на тази брошура, малцина можеха да предвидят, че Трансатлантическото партньорство в областта на търговията и инвестициите (ТПТИ) скоро ще се превърне в една от най-горещите политически теми в Европа. Само една година по-късно настоящата брошура бе отпечатана на девет европейски езика и бяха разпространени десетки хиляди копия, а хиляди други хора изтеглиха текста от интернет.¹ Самото партньорство се превърна в щекотлив политически въпрос в много страни, а нарастващият интерес на медиите подхранваше обществените страхове от значителните рискове, което то криеше.

Подробно описаните в настоящата брошура опасения остават валидни и днес, също както когато тя бе публикувана за първи път, тъй като цялостният проект за партньорството остава непроменен. Поради тази причина, това издание възпроизвежда съвсем точно оригиналния текст, с посочване на всички препратки, за да се осигури достъп на читателите до основните източници, на които се основава настоящият анализ. Въпреки това, политическите събития през изминалата година допринасят за по-добрата представа за цялостното значение на ТПТИ и вероятното му въздействие върху обществото и околната среда. Този предговор очертава тези събития, отново с позоваване на основните източници, за да предостави на читателите пълния набор от материали за оценка на заплахата, която това партньорство представлява.

1. ТПТИ: Актуално състояние

Европейската комисия и правителството на САЩ продължиха да осъществяват срещи в рамките на последователни кръгове от преговори относно ТПТИ през цялата 2014 г., които се редуваха между Брюксел и Вашингтон. И двете страни обявиха неравномерен напредък на преговорите и особени затруднения във връзка с дерегулационните цели, залегнали в основата на партньорството. Отбелязвайки, че преговорите вече са застрашени от безпрецедентна обществена съпротива, европейските лидери се опитаха да придадат чувство на неотложност

1. Брошурата може да се изтегли безплатно на всички езици (към настоящия момент на английски, френски, немски, гръцки, италиански, португалски, словенски, испански и шведски) от http://rosalux-europa.info/publications/books/TTIP_EN/

на преговорите на срещата на върха на Г-20 с Барак Обама в Бризбейн през ноември 2014 г., а британският премиер Дейвид Камерън подчерта необходимостта от инсталирането на „стартови ускорители“ на партньорството. Неофициално обаче преговарящите се опасяват, че няма да успеят да спазят първоначалния срок за приключване на преговорите до края на 2015 г., като някои допускат, че липсата на инерция в този критичен момент може да отложи сключването на каквото и да е споразумение до 2017 г. или дори до по-късно.²

Новата Еврокомисия, под председателството на бившия люксембургски премиер Жан-Клод Юнкер, встъпи в длъжност на 1 ноември 2014 г. Постът на комисар по въпросите на търговията бе предоставен на шведката Сесилия Малмстрьом, чието тричасово изслушване пред Европейския парламент за утвърждаването ѝ в длъжност бе помрачено от откритието, че писмените ѝ отговори по въпросите за ТПТИ са били подправени от канцеларията на Юнкер. Първоначалното становище на Малмстрьом, че „не се предвижда механизъм за уреждане на спорове между инвеститор и държава като част от споразумението“ за партньорство, в коригираната версия, изпратена до Европейския парламент, беше заменено от поредица по-компромисни цитати на самия Юнкер.³ Това, заедно с неудобните разкрития, че преди време канцеларията на Малмстрьом е осъществила контакти с американските власти в опит да отслаби реформите относно неприкосновеността на данните в Европа, накара Европейския парламент да откаже автоматичното ѝ утвърждаване в длъжност като комисар по въпросите на търговията. Вместо това, утвърждаването ѝ в длъжност беше осъществено по-късно, и то само след като нейното назначение беше подложено на гласуване в търговската комисия на парламента.

Междувременно, Еврокомисията, чийто мандат изтече, отбеляза на раздяла, че успешно е приключила преговорите по паралелното споразумение между ЕС и Канада – т.нар. Всеобхватно икономическо и търговско споразумение (ВИТС). В хода на тези разговори от началото на 2009 г. бяха разгледани няколко проблемни области, попадащи под обхвата и на ТПТИ, затова ВИТС се разглежда от мнозина като суха тренировка за сключването на споразумение между ЕС и САЩ. Въпреки

2. Shawn Donnan, „US-Europe trade deal stuck on launch pad“, *Financial Times*, 16 декември 2014 г.

3. Valentina Pop, „Hearings blunder offers glimpse into Juncker's working methods“, *EU Observer*, 1 октомври 2014 г.

редицата нерешени въпроси между държавите-членки на ЕС и Еврокомисията относно механизма за уреждане на спорове между инвеститор и държава (УСИД) в рамките на ВИТС, приключването на преговорите беше обявено на церемония в Отава на 26 септември 2014 г. Текстът на ВИТС понастоящем е в официална процедура по „юридическо изчеткване“, преди да бъде внесен за ратификация от Европейския парламент в края на 2015 г. и след това, ако ВИТС бъде утвърден като „смесено споразумение“, от националните парламенти на всички 28 държави-членки на ЕС.⁴

Въпросът дали ВИТС и ТПТИ ще бъдат сметени за „смесени“ споразумения, за които се изисква ратификация на национално и европейско равнище, получи допълнително внимание в края на октомври 2014 г., когато Европейската комисия реши да поиска официалното становище на Съда на Европейския съюз относно своята компетентност да подпише и ратифицира паралелното споразумение за свободна търговия между ЕС и Сингапур. Преговорите относно инвестиционния раздел на това споразумение бяха приключили по-рано през октомври и скоро след това Еврокомисията оповести своето намерение да поиска становище относно това кои елементи попадат под изключителната компетентност на ЕС и за кои се налага допълнителна ратификация от всяка от 28-те държави-членки на ЕС.⁵ По-рано комисията изпита разочарование, когато Европейският съвет отхвърли предложението ѝ да третира споразуменията за свободна търговия с Перу и Колумбия като попадащи под изключителната компетентност на ЕС и прие, че „е вероятно ТПТИ също да бъде разглеждано от Съвета като смесено споразумение“.⁶ Независимо от евентуалното решение на съда, комисията може все пак временно да въведе в сила своите търговски и инвестиционни споразумения, дори преди те да бъдат напълно ратифицирани на национално ниво, както вече направи това със споразуменията с Украйна, Перу и Колумбия.

4. Пълният текст на ВИТС и приложенията към него (общо 1 634 страници) са достъпни на интернет страницата на Европейската комисия: ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ceta

5. „Singapore: The Commission to Request a Court of Justice Opinion on the trade deal“, Брюксел: Европейска комисия, 30 октомври 2014 г.

6. Писмо от заместник-председателя на Европейската комисия Марош Шефчович до 20 камари на Европейския парламент; Брюксел: Европейска комисия, 16 октомври 2014 г.

2. Отказ от прозрачност и демокрация

Продължаващата липса на прозрачност в преговорите за ТПТИ остава основна пречка пред легитимността на всяка бъдеща договореност. Освен наложената от ЕС забрана за публичен достъп до документите от преговорите за партньорство за срок от 30 години, както е описано в оригиналното издание на тази брошура, по силата на закона за свободата на информацията през юни 2014 г. се оказа, че американското правителство също е блокирало публичния достъп до документите за ТПТИ за срок от пет години, предвид „чувствителното естество“ на съдържанието им.⁷ Европейската комисия направи опит да представи публикуването през октомври 2014 г. на мандата си за водене на преговори за партньорството като сигнал за „ангажимента за прозрачност“ на ЕС, но тъй като този документ вече циркулираше свободно в интернет от повече от една година, жестът се оказа несъществен за широката общественост.⁸ Подобно на това, създаването на консултативна група по въпросите на ТПТИ от страна на Еврокомисията в началото на 2014 г. беше възприето като опит за приобщаване, а не прозрачност, предвид факта, че на членовете ѝ е забранено да споделят каквито и да е обществено недостъпни сведения с други извън групата.⁹

Единственото възможно средство за пряко ангажиране на отговорността на институциите на ЕС е европейската гражданска инициатива (ЕГИ), която налага необходимостта от официален преглед на политиката от страна на Европейската комисия, ако в рамките на една година бъдат събрани един милион подписа от граждани на ЕС (разпределени по национални квоти от поне седем държави-членки на ЕС). През юли 2014 г. към Европейската комисия беше подадена официална заявка за регистрация на гражданска инициатива срещу ТПТИ и ВИТС, като намерението бе събирането на подписи да започне през септември. Но комисията отказа да регистрира инициативата с мотива, че е допустима само положителна инициатива, с която се призовава за изработването на предло-

7. Писмо от Л. Даниъл Мълейни, главния преговарящ от страна на САЩ по ТПТИ, до Игнасио Гарсия Берсеро, главния преговарящ от страна на ЕС по ТПТИ; Вашингтон, окръг Колумбия: Канцелария на президента, 5 юли 2013 г.

8. „ТПТИ: „Радвам се, че правителствата от ЕС решиха да оповестят публично мандата за водене на преговори по ТПТИ“ – заяви Де Гухт“, Брюксел: Европейска комисия, 9 октомври 2014 г.

9. „Консултативна група по въпросите на трансатлантическото партньорство в областта на търговията и инвестициите (ТПТИ): Мандат“, Брюксел: Европейска комисия, 27 януари 2014 г.

жение за търговско споразумение, а не такава срещу него.¹⁰ Независимо от това, събирането на подписи започна, и в рамките на два месеца целта от един милион подписа беше постигната при успешно спазване на националните квоти в изискуемите по регламент поне седем държави (Германия, Обединеното кралство, Франция, Австрия, Финландия, Люксембург и Словения) и в още няколко оттогава насам. Освен това, на 10 ноември 2014 г. гражданският комитет за спирането на ТПТИ подаде иск пред Съда на Европейския съюз, с който оспорва отказа на Европейската комисия за регистрация на инициативата като правно необоснован.

Давайки си сметка за нарастващата критика на антидемократичния подход на ЕС, новият комисар по въпросите на търговията Сесилия Малмстрьом заяви, че ще постави „ново начало“ на обществения контрол върху преговорите за ТПТИ.¹¹ Това включваше публикуването през януари 2015 г. на осем предложения на ЕС за текстове, които да бъдат включени в споразумението за партньорство, както и на пакет от помощни материали, които имаха за цел да оправдаят начина на водене на преговорите от Еврокомисията.¹² Все пак, европейският омбудсман Емили О'Раيلي официално порица Европейската комисия за неадекватната реакция на нейните призови за по-голяма прозрачност на ТПТИ, за блокирането на обществения достъп до най-важните документи в частност (т.е. консолидираните текстове, които ще представляват основата на самото споразумение), както и за непубликуването на пълен списък на всички съществуващи общественостъпни и недостъпни документи, свързани с преговорите.¹³ Освен това, въпреки че на евродепутатите вече ще бъде предоставен достъп до повече документация относно ТПТИ, този достъп ще продължи да бъде ограничен до специални читални, в които няма да бъдат допускани никакви фотоапарати, телефони или други записващи устройства. За пореден път, ограничението за споделяне на информация извън тези помещения превръща начинанието в опит за приобщаване, а не в стъпка по пътя към прозрачността.

-
10. „Вашата заявка за регистрация на предложена гражданска инициатива с наименованието „STOP ТПТИ“, писмо от генералния секретар на Европейската комисия Катрин Дей до Михаел Ефлер и други организатори на инициативата; Брюксел: Европейска комисия, 10 септември 2014 г.
 11. „Съобщение на Комисията относно прозрачността по време на преговорите за трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции“, Страсбург: Европейска комисия, 25 ноември 2014 г.
 12. Всички те са достъпни посредством интернет портала на ЕС по въпросите на ТПТИ: <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip>.
 13. 'Омбудсман: „Further steps to increase TTP transparency necessary“, Брюксел: Европейски омбудсман, 7 януари 2015 г.

3. Негативно въздействие върху икономиката и заетостта

Първоначалните твърдения на поддръжниците на партньорството, че споразумението ще бъде добра новина за трудещите се от двете страни на океана, вече се разглеждат като нереални от повечето сериозни икономически анализатори. Няколко изследвания показаха, че иконометричното моделиране в основата на положителните оценки на въздействието на ТПТИ е прекалено опростено, като се отбелязва, че то определено не е успяло да предвиди реалните резултати от предишни споразумения като Северноамериканското споразумение за свободна търговия (NAFTA).¹⁴ Правителствените служители в ЕС се дистанцираха от първичните данни на официалните оценки на въздействието, представени от Центъра за изследване на икономическата политика, а реномираният икономист Джагдиш Бхагвати отхвърли прогнозите за бъдещия растеж на търговията и БВП, като ги нарече „просто едно мнение“.¹⁵ Уверенията на политиките, че всички ще бъдат облагодетелствани от едно споразумение между ЕС и САЩ, бяха изместени от по-реалистичното признание, че при това партньорство ще има печеливши и губещи, точно както при всяка друга търговска сделка.

По-специално, заплахата за трудещите се беше потвърдена от разкритието, че официалната оценка на въздействието, възложена от Европейската комисия в началото на преговорите, предвижда загубата на най-малко един милион работни места като пряка последица от успешното сключване на споразумението между ЕС и САЩ. Еврокомисията реши да не разгласява тези констатации, след като бе установено, че по-голямата част от тази загуба на работни места – повече от 680 000 – ще бъде в страните от ЕС, докато в САЩ те ще възлизат на най-малко 325 000 работни места и над два пъти повече, ако бъде реализирана

14. Ferdi De Ville и Gabriel Siles-Brügge, „The EU-US Transatlantic Trade and Investment Partnership and the Role of Trade Impact Assessments: Managing Fictional Expectations“ – доклад, представен на 55-та годишна конференция на Международната асоциация за изследвания, Торонто, 26-29 март 2014 г.; „Assessing the Claimed Benefits of the Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP)“, Виена: Австрийска фондация за изследване на развитието, април 2014 г.; Jan-Augustin Grumiller, „Ex-ante versus ex-post assessments of the economic benefits of Free Trade Agreements: lessons from the North American Free Trade Agreement (NAFTA)“, Виена: Австрийска фондация за изследване на развитието, май 2014 г.

15. Стенограмата на предаването, в което професор Бхагвати е интервюиран по въпросите на ТПТИ, може да се открие на адрес: www.wdr.de/tv/monitor/sendungen/2014/0130/freihandelsabkommen.php5.

„по-амбициозна“ договореност за ТПТИ.¹⁶ Едно по-скорошно проучване на базата на алтернативна методика потвърди очакваната загуба на близо 600 000 работни места в ЕС в резултат на партньорството, както и значително намаляване на трудовете доходи на работниците във Франция, Германия, Обединеното кралство и други северноевропейски страни. С помощта на предпочитания от ООН икономически модел за оценка на въздействието върху търговията, изследването също така прогнозира, че това партньорство ще доведе до нетни загуби за европейския износ и БВП, както и до спад на държавните приходи във всички страни от ЕС.¹⁷

Европейската комисия ангажира услугите на частната компания за изследвания и консултантски услуги „Ecorys“ за извършване на оценка на въздействието върху устойчивостта на потенциалните икономически, социални и екологични ефекти на ТПТИ. Договорът за извършване на оценката беше сключен с „Ecorys“ през декември 2013 г., а представянето на окончателния доклад на компанията беше насрочено за края на 2014 г., „доста преди края на основните преговори и достатъчно рано, за да предостави информация на отговорните за вземането на решения лица“.¹⁸ Въпреки това, както неотдавна стана ясно, представянето на окончателния доклад ще бъде отложено с цели 12 месеца до края на 2015 г., като по този начин се гарантира, че напредъкът на преговорите по партньорството няма да бъде възпрепятстван от каквито и да е неудобни констатации. Вместо да отговори на първоначалната цел да изпълни със смисъл съдържанието на разговорите между ЕС и САЩ, „Ecorys“ направи ново тълкуване на своя мандат, съгласно което оценката на въздействието върху устойчивостта трябва само да „бъде готова преди края на преговорите“ – т.е. твърде късно, за да бъде от полза.¹⁹

16. Пълните изчисления от първоначалната оценка на въздействието на ЕС могат да се открият в „TTIP: No Public Benefits, But Major Costs“, Лондон: Война срещу недостига, септември 2014 г.

17. Jeronim Capaldo, „The Trans-Atlantic Trade and Investment Partnership: European Disintegration, Unemployment and Instability“, Медфорд (Масачузетс): Университет „Тъфтс“, октомври 2014 г.

18. „Terms of reference related to a contract to provide a Trade Sustainability Impact Assessment (Trade SIA) in support of negotiations of a comprehensive trade and investment agreement between the European Union and the United States of America“, Брюксел: Европейска комисия, 24 юли 2013 г., стр. 22.

19. „Update on the timeline of the study“, Ecorys, trade-sia.com/ttip, 16 декември 2014 г.

4. Дерегулацията в основата на ТПТИ

Основната цел на ТПТИ остава премахването на регулаторните „пречки“ пред търговията, въпреки факта, че тези разпоредби представляват едни от най-важните стандарти за безопасност и целят опазването на здравето на хората и околната среда. За постигането на тази цел, партньорството все пак се опитва да „хармонизира“ регулаторните режими от двете страни на Атлантическия океан с оглед премахването на нежеланите ограничения върху икономическата дейност, като в резултат на това се подкопават по-високите социални и екологични стандарти в Европа в опит за осигуряване на регулаторна „съгласуваност“, „сближаване“ или „привеждане в съответствие“ с тези в САЩ. На фона на общественото противопоставяне срещу тази програма, Еврокомисията акцентира върху възможността от въвеждане на „взаимното признаване“ на стандартите посредством ТПТИ, като по този начин се предостави статут на еквивалентност на регулаторния режим на САЩ, дори когато той е по-малко взискателен, отколкото европейския. Това би поставило европейските компании в непосредствено неблагоприятно положение спрямо конкурентите им от САЩ и би довело до неизбежна надпревара за достигане на все по-ниски равнища в регулаторните стандарти.

През ноември 2014 г., в отговор на направено искане от комисията на Европейския парламент по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (ENVI), отделът по политики на ЕС публикува проучване за осем чувствителни области, за които имаше опасения, че „преговорите за ТПТИ биха засегнали равнището на защита, по-специално, на общественото здраве и безопасност, както и на околната среда“. Тези осем области, обхванати от проучването, са: медикаменти, козметика, храни, продукти за растителна защита, наноматериали, клониране, суровини и моторни превозни средства. Проучването посочва, че Еврокомисията е сигнализираща за готовността си за „компромиси“ в преговорите за партньорство и е предупредила евродепутатите за „значителните регулаторни различия“ между ЕС и САЩ, които биха могли да се влошат в резултат от него. Като пример, проучването подчертава, че изпитването на козметични продукти върху животни е напълно забранено в ЕС, както и че на пазара на Общността не се разрешава продажбата на продукти или съставки, които са били изпитвани върху животни. От друга страна, компанията в САЩ имат произволното право на изпитване върху животни.²⁰

20. „ENVI Relevant Legislative Areas of the EU-US Trade and Investment Partnership Negotiations (TTIP)“, Брюксел: Европейски парламент, ноември 2014 г.

Изтеклите през изминалата година документи допълнително подчертаха заплахата от тази програма за дерегулация на конкретни сектори. Проектът на ЕС относно раздела за санитарни и фитосанитарни (СФС) мерки, изтекъл през юли 2014 г., разкрива как всички бъдещи правила за безопасност на храните ще бъдат подчинени по силата на ТПТИ на стремежа към увеличаване на търговията с живи животни, растения и храни. Проектът на този текст съдържа споразумение за отказ от пристанищни инспекции върху вноса на храни, което позволява свободното преминаване на животински и растителни продукти на основание на равностойността на стандартите за безопасност на САЩ спрямо далеч по-високите изисквания на ЕС. Освен това, националните власти ще загубят правото си да блокират вноса на животни или продукти от животински произход от страни, в които съществува епидемия от тежки заболявания като СЕГ или чума по свинете, при условие че органите по износа обявят зоните, от които идват животните, за свободни от заболяването.²¹

Изтичането на предложението на ЕС за специален раздел по въпросите на енергетиката и суровините в споразумението за партньорство разкрива до каква степен това споразумение ще бъде вредно за околната среда в Северна Америка и Европа. Със задълбочаващата се криза в Украйна, ЕС все по-отчаяно се опитва да си осигури алтернативни източници на нефт и газ, за да намали зависимостта си от Русия, а представителите на американската администрация са също толкова склонни да обсъдят възможността ТПТИ да се превърне в „икономически еквивалент на НАТО“, като същевременно изолират Русия в опитите ѝ да окаже защитна съпротива срещу възхода на динамично развиващите се икономики на Бразилия, Индия и Китай.²² ЕС призова за правно обвързващ ангажимент в споразумението за партньорство, който би гарантирал автоматични лицензи за целия бъдещ износ на суров петрол и природен газ от САЩ за Европа, което ще доведе до масово нарастване на добива и преноса на нефт от канадските битуминозни пясъци и

21. „TTIP – Sanitary and Phytosanitary Issues – Draft SPS Chapter“, Докладна записка до Комитета по търговска политика, Брюксел: Европейска комисия, 27 юни 2014 г. Вж. също Steve Suppan, „Analysis of the draft Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) chapter on food safety, and animal and plant health issues (proposed by the European Commission, as of June 27, 2014)“, Минеаполис: Институт по земеделие и търговска политика, юли 2014.

22. „US Ambassador: Beyond growth, TTIP must happen for geostrategic reasons“, „EurActiv“, 16 юли 2014 г.

шистов газ от бума на фракинга в САЩ, подкопавайки Директивата на ЕС относно качеството на горивата и всички други усилия за справяне с неизбежната криза, свързана с изменението на климата.²³

5. Обществените услуги под заплаха

Една от изразените през изминалата година обществени тревоги беше породената от ТПТИ заплаха за обществените услуги в Европа. Изтеклата през юни 2014 г. първоначална „оферта“ до САЩ за либерализация потвърждава, че всички медицински, здравни, социални, образователни (на всички равнища), пощенски, финансови, далекосъобщителни, транспортни, енергийни, водни, екологични и културни услуги са предмет на обсъждане за партньорството, като вече съществуват съществени ангажименти в множество сектори, които осигуряват на американските корпорации пълен достъп до пазарите на услуги в страните-членки на ЕС. Единственият сектор, който остава изключен от преговорите за партньорство, е този на аудио-визуалните услуги, по настояване на френското правителство.²⁴

Разкритието, че толкова много обществено значими сектори вече са били включени в преговорите за партньорство, предизвика нова вълна от възмущение, а Европейската комисия се присъедини към поддръжниците на партньорството в британския парламент, в опит да ограничи размера на щетите. В „лично“ писмо от главния преговарящ на ЕС за партньорството Игнасио Гарсия Берсеро до депутатата на лейбъристите Джон Хийли, препратено до вестниците „Financial Times“ и „Guardian“ през юли 2014 г., се заявява, че Европейската комисия надлежно е защитила обществените услуги при партньорството. Тази пиар акция обаче имаше обратен ефект, когато стана ясно, че водещите търговските преговори вече са отхвърлили като безполезни гаранциите, които уж трябва да „защитават“ обществените услуги.²⁵

Изтеклото първоначално проектопредложение на ЕС за либерализация също така разкрива, че този документ е „огледален образ на офер-

23. „Non-paper on a Chapter on Energy and Raw Materials in TTIP“, Брюксел: Съвет на Европейския съюз, 27 май 2014 г.

24. „TTIP: 1. Draft services/investment offer; 2. US State level measures“, Брюксел: Европейска комисия, 26 май 2014 г.

25. John Hilary, „On TTIP and the NHS, they are trying to bamboozle us“, „OpenDemocracy“, 14 юли 2014 г.; включва връзка към оригиналното писмо от 8 юли 2014 г. от Игнасио Гарсия Берсеро до Джон Хийли, член на парламента.

тата, представена от ЕС по време на преговорите за споразумение за търговия с услуги през ноември 2013 г.“. Това предостави рядката възможност широката общественост да се запознае със забуленото в тайна споразумение за търговия с услуги (СТУ), за което в момента се водят тайни преговори от ЕС и други 22 страни, и което цели отварянето на още повече сектори на услуги, отколкото е било възможно при многостранните преговори на Световната търговска организация (СТО). Еврокомисията реагира на разкритието с публикуването на текста на първоначалното си предложение за либерализация по време на преговорите за СТУ, което потвърди, че и при тези преговори ЕС вече е планирал да либерализира безвъзвратно широка гама обществени услуги.²⁶

Междувременно, заплахата, която ТПТИ поражда за обществените инициативи на ниво местна власт, беше потвърдена от изтичането на друг документ на ЕС, този път във връзка с офанзивната позиция на Еврокомисията за отварянето на огромните пазари за обществени поръчки в САЩ. Изтеклият от комисията през юли 2014 г. документ относно обществените поръчки разкрива амбицията на ЕС за разширяване на достъпа на европейските предприятия до обществените поръчки във всички американски щати и във всеки окръг на САЩ с над 500 000 жители, както и във всички основни държавни университети и болници на територията на САЩ. В стремежа си да избегне американските протекционистки мерки, имащи за цел да защитят местните икономии и местните работни места, ЕС настоява ТПТИ да премахне всички преференции за малките предприятия в договорите с местната власт и, вместо това, да разкрие нови пазарни възможности за европейските корпорации. По този начин ЕС се надява да отвори 60% от пазара за обществени поръчки в САЩ, който според настоящата оценка на Еврокомисията възлиза на стойност над 650 милиарда щатски долара годишно.²⁷

26. „TiSA Trade in Services Agreement: European Union Schedule of Specific Commitments & List of MFN Exemptions“, публикувано на 22 юли 2014 г.; за повече информация относно СТУ, вж. Ellen Gould, „The Really Good Friends of Transnational Corporations Agreement“, Ferney-Voltaire: Public Services International, м. септември 2014 г.

27. „Main elements of EU expectations for US deliverables in an initial offer concerning the sub-central level“, Брюксел: Европейска комисия, 24 юли 2014 г.; възпроизведено от Karen Hansen-Kuhn, „Local Economies on the Table: TTIP Procurement Update“, Минеаполис: Институт по земеделие и търговска политика, ноември 2014 г. Оценката на Европейската комисия за размера на пазара за обществени поръчки на САЩ е представена в „Impact Assessment Report on the future of EU-US trade relations“, Страсбург: Европейска комисия, 12 март 2013 г., раздел 2.2.1.

6. Уреждане на споровете между инвеститор и държава - в ТПТИ и ВИТС

На фона на масовото противопоставяне срещу планираното въвеждане на нови правомощия за корпорациите да завеждат дела срещу правителствата на приемащите държави посредством механизма за уреждане на споровете между инвеститор и държава в рамките на ТПТИ, в началото на 2014 г. Европейската комисия беше принудена да прекрати преговорите със САЩ по въпроса за защитата на инвеститорите и да го подложи на обществено обсъждане. То бе проведено в периода март – юли 2014 г. и получи рекордните 150 000 отзива от целия ЕС, по-голямата част от които бяха против въвеждането на такива правомощия. И все пак Еврокомисията продължава да не приема исканията за изваждане на спорния въпрос от партньорството, препотвърждавайки своя мандат за включване в преговорите на въпросите относно защитата на инвеститорите и уреждането на споровете между инвеститор и държава.²⁸

Правителствата на страните-членки на ЕС признават, че наличието на механизъм за уреждане на споровете между инвеститор и държава в ТПТИ е ненужно и нежелателно, като съществуват индикации, че Франция и Германия все пак могат да поемат инициативата, съвместно с редица други държави-членки, и да преразгледат първоначалния мандат на комисията.²⁹ Политическата цена за запазване на механизма в рамките на партньорството е също така очевидна и в Брюксел - още преди назначаването си за председател на Еврокомисията, Жан-Клод Юнкер изрази опасенията си по повод на механизма, а малко след встъпването си в длъжност отне правото на новия комисар по въпросите на търговията Сесилия Малмстрьом да решава относно включването му, като вместо това остави последната дума на първия заместник-председател на комисията Франс Тимерманс. В опит да спасят положението, на 21 октомври 2014 г. министри от 14 държави-членки на ЕС, в това число Великобритания, Испания и Ирландия, се обърнаха с писмено предложение към Малмстрьом и Юнкер относно последиците от запазването на новите разпоредби за въпросния механизъм в рамките на ТПТИ на всяка цена.

28. „Report: Online public consultation on investment protection and investor-to-state dispute settlement (ISDS) in the Transatlantic Trade and Investment Partnership Agreement (TTIP)“, Брюксел: Европейска комисия, 13 януари 2015 г.

29. „France and Germany to form united front against ISDS“, „EurActiv“, 15 януари 2015 г.

В официалните среди в САЩ също съществува безпокойство до каква степен е разумно в бъдещите споразумения за търговия и инвестиции да бъдат включвани такива механизми. Националната конференция на американските законодатели, в която са представени както демократите, така и републиканците, заяви, че няма да подкрепи търговско или инвестиционно споразумение на САЩ, което включва клаузи за уреждане на споровете между инвеститор и държава, поради факта, че нито един щат не трябва да бъде санкциониран за приемането на нови закони или подзаконови нормативни актове в интерес на обществото, „дори и ако промяната в нормативната уредба осуетява предишните очаквания на чуждестранните инвеститори“.³⁰ Все пак, дори въпросният механизъм да бъде изваден от ТПТИ, включването му в паралелното споразумение между ЕС и Канада (ВИТС) означава, че държавите-членки на ЕС могат да се окажат изложени на опасността от заведени от американските корпорации съдебни искове за милиарди долари. Ако ВИТС бъде ратифицирано, над 80% от американските компании, осъществяващи дейност в ЕС, ще могат да се възползват от включените в споразумението клаузи за уреждане на споровете между инвеститор и държава посредством дъщерните си дружества в Канада. Това означава, че повече от 40 000 американски корпорации ще могат да завеждат дела срещу европейските правителства по повод на различни закони или подзаконови разпоредби, които биха могли да накърнят очакваните от корпорациите печалби от направените инвестиции.³¹

Евентуалната цена на една такава заплаха се изясни допълнително през изминалите 12 месеца, в резултат на новото развитие по съществуващи случаи на уреждане на споровете между инвеститор и държава. От получените сведения във връзка с придобилото скандална известност дело, заведено от „Vattenfall“ срещу германското правителство по повод на решението за поетапно извеждане от експлоатация на ядрените мощности до 2022 г., описано подробно в оригиналния текст на брошурата, става ясно, че общата сума по предявения от шведската енергийна компания иск за обезщетение може да надхвърли 5 млрд. евро, при отчитане на лихвените плащания.³² Но дори и този случай бледнее на

30. Политика на Националната конференция на щатските законодателни тела относно свободната търговия и федерализма, достъпна на адрес: ncsl.org.

31. „Tens of Thousands of U.S. Firms Would Obtain New Powers to Launch Investor-State Attacks against European Policies via CETA and TTIP“, Вашингтон, окръг Колумбия: „Public Citizen“, декември 2014 г.

32. Birgit Marschall, „Vattenfall-Klage könnte Bund über fünf Milliarden kosten“, *„Rheinische Post“*, 23 декември 2014 г.

фона на обезщетението в размер на 50 млрд. щатски долара, присъдено от арбитражен съд през юли 2014 г. на трима акционери от руската петролна компания „Юкос“ по заведено срещу руското правителство дело. Обезщетението е присъдено съгласно условията на Договора за енергийната харта, който Русия е подписала, но не е ратифицирала; съдебният състав също така приема, че Русия в действителност не е извършила експроприация на „Юкос“, като отбелязва, че прилаганите от дружеството незаконни стратегии за избягване на данъчното облагане са били по „вина с принос на пострадалата страна за собственото ѝ увреждане“.³³ За период от 20 години (1994-2014 г.) срещу държави-членки на ЕС са били заведени общо 127 дела по повод на уреждането на спорове между инвеститор и държава, с предявени по тях искове за обезщетения на обща стойност десетки милиарди евро.³⁴

7. Нарастваща съпротива

В едно от своите първи изказвания по темата за ТПТИ, новият еврокомисар по въпросите на търговията Сесилия Малмстрьом признава, че в днешно време съществува „по-голяма обществена загриженост относно търговските преговори, отколкото в който и да било друг момент от близкото минало.“³⁵ Вече са разработени национални платформи за активна съпротива срещу ТПТИ в над 20 европейски страни, както и координирани стратегии за противопоставяне на континентално ниво. Работническото движение във всички големи европейски държави се обявява открито срещу партньорството, а всички конфедерации на синдикатите в Обединеното кралство, Германия, Франция, Австрия, Белгия, Люксембург, Испания, Италия и Словения публично се противопоставят на продължаването на преговорите. В националните парламенти на няколко държави-членки на ЕС бяха проведени крайно критични дебати във връзка с ТПТИ, а много местни общини и региони в държави като Франция, Белгия, Германия, Австрия и Великобритания вече се обявяват за свободни от партньорството зони.

33. Martin Dietrich Brauch, „Yukos v Russia: Issues and legal reasoning behind US\$50 billion awards“, Женева: Международен институт за устойчиво развитие, септември 2014 г.

34. Emma Jayne Geraghty и Natacha Cingotti, „The Hidden Cost of EU Trade Deals: Investor-State Dispute Settlement Cases Taken Against EU Member States“, Брюксел: „Friends of the Earth Europe“, декември 2014 г.

35. „Debating TTIP“, реч на еврокомисаря по търговия Сесилия Малмстрьом пред „Open Europe“ и Фондацията „Фридрих Науман“, Брюксел, 11 декември 2014 г.

В допълнение към знаковите действия, предприети от повече от 1 милион души в подкрепа на описаната по-горе европейска гражданска инициатива, през изминалата година в по-малки и по-големи европейски градове бяха проведени и многобройни мероприятия, насочени срещу ТПТИ. В общоевропейския ден за действие срещу ТПТИ и ВИТС, отбелязан на 11 октомври 2014 г., се състояха 450 координирани действия на протест в 24 държави с участието на хиляди хора, а на 19 декември 2014 г. демонстранти блокираха квартала на европейските институции в гр. Брюксел с искания да бъде сложен край на ТПТИ и на програмите за строги икономии на ЕС. Тези процеси неизбежно ще продължават да се задълбочават и през следващите месеци, поради готовността на хората да използват всички възможни средства, за да не допуснат и последните следи от европейския социален модел да бъдат жертвувани на олтара на свободната пазарна идеология.

От резултата от битката за ТПТИ и за останалите споразумения за свободна търговия, които са в процес на договаряне, ще зависи какво наследство ще оставим на идните поколения и на планетата като цяло. Политическият елит в ЕС и САЩ е обединен в усилията си за изграждането на един свят, в който всички висши социални и екологични ценности ще бъдат подчинени на жаждата за печалба на едрия капитал. Народите на Европа, САЩ и останалите държави се стремят към нещо повече от такъв кошмарен редуционизъм и няма да позволят той да се превърне в реалност. Следващите месеци ще бъдат определящи за това чия визия за бъдещето ще надделее. Това е битка, която не можем да си позволим да изгубим.

Джон Хилъри
януари 2015 г.

Съдържание

Резюме [\[стр. 22\]](#)

1. Какво е ТПТИ? [\[стр. 25\]](#)
2. Непрозрачно, антидемократично [\[стр. 28\]](#)
3. „Продължителна и сериозна“ заплахата за работните места [\[стр. 31\]](#)
4. Дерегулация на хранителната безопасност [\[стр. 34\]](#)
5. Екологични дерегулации [\[стр. 37\]](#)
6. Атака срещу обществените услуги [\[стр. 40\]](#)
7. Заплахата за неприкосновеността на личния живот [\[стр. 44\]](#)
8. УСИД: заплахата за демокрацията [\[стр. 46\]](#)
9. Нарастваща съпротива [\[стр. 50\]](#)
10. Допълнителна информация [\[стр. 52\]](#)

Резюме

Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ) е многостранно споразумение за свободна търговия и инвестиции, което в момента се договаря тайно между Европейския съюз и САЩ. Намерението за стартиране на преговори по ТПТИ беше обявено за пръв път през февруари 2013 г. от президента Барак Обама в неговата реч „За състоянието на Съюза“. През юли същата година се състоя първият кръг от преговорите между представители на Европейската комисия и американски длъжностни лица. Целта е преговорите да протекат възможно най-бързо без да се осветляват детайлите им с надеждата да приключат преди народите на Европа и САЩ да разберат какъв е реалният мащаб на заплахата от ТПТИ.

Както признават политици и от двете страни, основната цел на ТПТИ не е да стимулира търговията чрез премахване на митата между ЕС и САЩ, тъй като те и сега са минимални. Главната задача на ТПТИ е да премахне регулаторните „бариери“, които ограничават потенциалните печалби на транснационалните корпорации и от двете страни на Атлантика. Тези „бариери“ всъщност включват едни от най-ценните ни социални стандарти, а също и правилата за опазване на околната среда, като например правата на работниците, правилата за безопасност на храните (включително ограниченията върху ГМО продуктите), наредбите за употребата на токсични химикали, законите за опазване на дигиталното лично пространство, и дори новите правила за банков надзор, въведени за да не се допусне повторение на финансовата криза от 2008 г. С други думи, залогът е много висок.

Освен да дерегулира, ТПТИ също цели да създаде нови пазари чрез отварянето на обществените услуги и договорите за обществени поръчки пред конкуренцията на транснационалните корпорации, което заплашва с нова приватизационна вълна ключови сектори като здравеопазването и образованието. Най-притеснителното е, че ТПТИ цели да предостави на чуждестранните инвеститори правото да съдят правителствата пред специално създадени трибунали за причинени от вътрешната политика на която и да е страна загуби на печалби. Този механизъм за „уредане на споровете между инвеститор и държава“ всъщност издига транснационалния капитал до статута на национална

държава и така заплашва да подкопае основните принципи на демокрацията в ЕС и САЩ. Следователно ТПТИ правилно се възприема от гражданите не като бъдещ резултат от преговори между двама конкуриращи се търговски партньори, а като опит на транснационалните корпорации да отворят и дерегулират пазарите от двете страни на Атлантическия океан. Затова опасенията от заплахата ТПТИ непрестанно нарастват сред гражданите на ЕС и САЩ и редица граждански организации започват да се съюзяват с преподаватели, политици и други, с цел да спрат премахването на изброените по-горе ключови социални и екологични стандарти от лобистите на бизнеса. Призоваваме всички да се присъединят към тази съпротива, като или се включат в местна кампания, или започнат своя такава.

*ТПТИ правилно се възприема не
като преговори между двама
конкуриращи се партньори, а
като атака срещу европейското и
американското общество от страна
на транснационалните корпорации,
целящи да премахнат регулаторните
ограничения за тяхната дейност от
двете страни на Атлантика.*

1. Какво е ТПТИ?

Бизнес организациите от двете страни на Атлантика отдавна мечтаят за споразумение за търговия и инвестиции между ЕС и САЩ, което да действа в техен интерес. През 1995 г. беше създаден Трансатлантическият бизнес диалог – група, в която само със специални покани влизат изпълнителни директори на най-големите американски и европейски компании. Целта ѝ беше да лобира за премахване на нормативните актове, с които са принудени да се съобразяват транснационалните корпорации. От тогава тя методично прокарва идеята за подобно споразумение.¹ Създаването на Трансатлантическия икономически съвет през 2007 г. осигури нова възможност за Трансатлантическия бизнес диалог да оказва натиск за създаването на зона за свободна търговия с дерегулирани пазари в ЕС и САЩ.

В отговор на този натиск, през ноември 2011 г. Европейската комисия и редица американски политици обявиха, че ще създадат работна група на високо ниво, която да „установи и прецени възможностите за засилване на търговията и инвестициите между САЩ и ЕС“. Скоро след това Европейската комисия предприе над 100 срещи при закрити врати с отделни компании и бизнес лобисти, с цел да изгради своята позиция в преговорите. Тези срещи бяха държани в тайна, докато Комисията не беше принудена да ги разкрие по силата на закона за свобода на информацията.²

Трансатлантическият бизнес диалог се присъедини към американската Бизнес кръгла маса и Европейската кръгла маса на индустриалците с призови за амбициозно партньорство за търговия и инвестиции между ЕС и САЩ.³

-
1. Mark A. Pollack, *The Political Economy of the Transatlantic Partnership*, Fiesole: European University Institute, юни 2003 г.
 2. 'European Commission preparing for EU-US trade talks: 119 meetings with industry lobbyists', Brussels: Corporate Europe Observatory, 4 септември 2013 г.
 3. 'Forging a Transatlantic Partnership for the 21st Century', Обща декларация на Американската бизнес кръгла маса, Трансатлантическия бизнес диалог и Европейската кръгла маса на индустриалците, 18 април 2012 г.

През февруари 2013 г., в своята реч „За състоянието на съюза“ американският президент Барак Обама мъгляво обяви началото на преговорите за широкообхватно Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ). Първият кръг срещи се състоя през юли 2013 г. Тогава и двете страни изразиха надежда преговорите да приключат бързо и в рамките на не повече от две години (очевидно стремейки се по този начин да избегнат началото на предизборната кампания на новите кандидат-президенти на САЩ, която ще започне в началото на 2015 г.). Имайки предвид и изборите за нов Европейски парламент и сформирането на нова Европейска комисия през 2014 г., намерението да бъдат приключени подобни сложни и спорни преговори „без спирање за презареждане с гориво“ (думи на американските преговарящи), е изключително безразсъдно.

ТПТИ не е традиционно споразумение, целящо да намали митата между търговските партньори, тъй като тези между ЕС и САЩ и сега са минимални. Длъжностни лица и от двете страни признават, че главната цел на ТПТИ е вместо това да премахне регулаторните „бариири“, ограничаващи потенциалните печалби на трансатлантическите корпорации от пазарите в САЩ и ЕС. Това на практика означава премахването или занижаването на ключови социални стандарти и екологични норми, като например правата на работниците, правилата за безопасност на храните (включително ограничение на ГМО), ограниченията за употреба на токсични химикали, законите за опазване на личните данни и новите банкови регулации, въведени с цел да се избегне повторението на финансовата криза от 2008 г. Мандатът за преговори на Европейската комисия (класифициран като поверителен от ЕС, и затова може да се намери само като неофициален документ) обявява премахването на регулаторните бариири за един от най-важните приоритети на ТПТИ. Така той опровергава последвалите твърдения на Европейската комисия, че не това е целта му.⁴ Правителството на САЩ също се обявява за премахване чрез тези преговори на ключови европейски нормативи и стандарти, както ще бъде обяснено подробно по-надолу.

ТПТИ също така цели да създаде нови пазари чрез отварянето на обществените услуги и договори за обществени поръчки пред конкурен-

4. 'Directives for the negotiation on the Transatlantic Trade and Investment Partnership between the European Union and the United States of America', Brussels: Council of the European Union, 17 юни 2013 г.; Призивът да се публикува мандатът за преговорите беше отхвърлен от Европейския съвет на министрите на срещата му в Люксембург от 18 октомври 2013 г.

цията на транснационалните корпорации. Това заплашва с нова приватизационна вълна ключови сектори, каквито са здравеопазването и образованието. Политици от британското правителство потвърдиха, че една от най-големите им цели, свързани с ТПТИ, е да „бъде завършен единният пазар“ в самия ЕС, отваряйки обществените услуги и обществените поръчки пред частни компании от други държави-членки на Съюза.⁵ Най-тревожното от всичко е, че ТПТИ ще предостави на чуждестранните инвеститори правото да съдят правителствата пред създадени специални арбитражни трибунали за причинени от вътрешната политика на дадена държава загуби на печалби (виж по-долу). Този механизъм за „уреждане на споровете между инвеститор и държава“ всъщност издига транснационалния капитал до статута на национална държава и заплашва да подкопае основните принципи на демокрацията в ЕС и САЩ.

ТПТИ правилно се възприема от обществеността не като бъдещ резултат от преговори между двама конкуриращи се търговски партньори, а като опит на транснационалните корпорации да отворят и дерегулират пазарите от двете страни на Атлантическия океан. В изтекъл документ, публикуван през декември 2013 г. Европейската комисия потвърждава, че застрашените от ТПТИ регулации включват основно закони на ЕС (регулации и директиви), както и прилагане на мерки, делегирани актове и регулации на отделните страни-членки на ЕС; а от страна на САЩ – приети от Конгреса закони, федерални постановления и регулации на отделните американски щати.⁶ Европейският комисар по търговията Карел де Гухт потвърди, че целта на ТПТИ е да премахне регулациите и от двете страни на Атлантика, за да може бизнесът да получи свобода: „Регулаторните бариери са по-сложни за премахване от традиционните търговски бариери... Няма да бъде лесно, но ще си струва.“⁷

5. За повече детайли относно намеренията на британското правителство да „завърши“ европейския общ пазар, виж 'The economic consequences for the UK and the EU of completing the Single Market', London: Department for Business, Innovation and Skills, февруари 2011 г.

6. 'TTIP: Cross-cutting disciplines and Institutional provisions; Position paper – Chapter on Regulatory Coherence', Брюксел: Европейска комисия, 2 декември 2013 г.

7. 'Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) – Solving the Regulatory Puzzle', реч на Европейския комисар по търговията Карел де Гухт в Института Аспен, Прага, 10 октомври 2013 г.

2. Непрозрачно, антидемократично

На пиар брифинг през септември 2013 г. Европейската комисия заяви, че ТПТИ не заплашва нормите, свързани със здравето, безопасността, околната среда и финансовата сигурност, защото „преговорите ще бъдат прозрачни”.⁸ В действителност няма нищо подобно. Само два месеца по-рано, в писмо до американския си колега, главният преговарящ от страна на ЕС Игнасио Гарсия Берсеро е дал уверения, че Европейската комисия ще блокира публичния достъп до всички документи, свързани с преговорите и развитието на ТПТИ, като тези документи ще останат засекретени за срок от 30 години.⁹ Европейският комисар по търговията Карел де Гухт заяви пред Европейския парламент, че Комисията ще подходи към ТПТИ със същото ниво на поверителност като при предишни търговски споразумения и призова депутатите от парламента да подкрепят „поверителността” на преговорите.¹⁰

Всичко в преговорите по ТПТИ е забулено в тайна, но Европейската комисия е приложила най-строгите си ограничения спрямо най-важните документи, а именно - дерегулационните искания, които американските преговарящи отправят към европейските държави. Съгласно протоколите на Комисията, дори на правителствени лица на страни-членки на ЕС се отказва достъп до тези документи, извън специални помещения за четене, от които документите няма да могат да бъдат изнасяни или копирани. Още по-лошо – на избраните от страните-членки на ЕС депутати в Европейския парламент не е разрешено дори да хвърлят поглед върху исканията на САЩ към техните страни, въпреки въздействието, което те могат да окажат върху живота на техните избиратели. Сход, напомнящ за шпионажа по времето на Студената война, Европейската комисия дори сложи невидими маркировки върху официалните

8. *Transatlantic Trade and Investment Partnership: The Regulatory Part*, Brussels: European Commission, септември 2013 г.

9. 'Arrangements on TTIP negotiating documents', писмо от Ignacio Garcia Bercero, Chief EU Negotiator for TTIP, до L. Daniel Mullaney, Chief US Negotiator for TTIP; Брюксел: Европейската комисия, 5 юли 2013 г.

10. Транскрипция на дебата върху 'EU trade and investment agreement negotiations with the US', провел се в Европейския парламент в Страсбург, 22 май 2013 г.

документи, свързани с ТПТИ, за да проследи виновните за евентуално изтичане на информация.¹¹

Колко изкъсо се управлява достъпът до информация показва срещата, която Европейската комисия свика през ноември 2013 г. с представители на страните-членки, за да ги инструктира как да контролират и координират бъдещите комуникации около ТПТИ. За срещата беше подготвен вътрешен документ на Европейската комисия (впоследствие изтекъл и публикуван от датското списание *Notat*), призоваващ страните-членки да работят заедно, за да се борят срещу нарастващите опасения на обществото, че ТПТИ ще „подкопае регулациите и сегашните нива на защита в сфери като здравето, сигурността и околната среда“. Европейската комисия дори предложи нейният нов Twitter акаунт, посветен на преговорите по ТПТИ, да бъде представян пред публиката като пример за откритост, въпреки очевидното му от самото начало предназначение да служи за пропаганден канал на европейския преговарящ екип.¹²

По същия начин на представителите на американските щати в Конгреса е отказан достъп до исканията от европейска страна, които засягат техните избиратели. Същевременно обаче американското правителство съгласува преговорните си позиции с корпоративни съветници, които след това могат се съвещават със своите контрагенти от средите на европейския бизнес. Растящото разбиране на американските граждани, че ТПТИ заплашва тяхното препитание, е породило у официалните лица тревога, че Конгресът може се окаже препъникамък за преговорите – главно заради заявеното от ЕС намерение да премахне популярните законови гаранции по програмата „Купи американското“, които защитават местните работни места и интересите на местния бизнес в много американски щати (виж по-долу). В опит да се парира тази опасност, през септември 2013 г. в САЩ беше изпратен британският вицепремиер Ник Клег със специално подготвена брошура, целяща да убеди всеки един от 50-те американски щата какви потенциални печалби може да им донесе ТПТИ.¹³

11. Staffan Dahllöf, 'Elected politicians excluded from EU-US negotiations', *Notat*, 19 декември 2013 г.

12. 'Communicating on TTIP – Areas for cooperation between the Commission services and Member States', Брюксел: Европейската комисия, 7 ноември 2013 г.; Твитър-акаунтът на Европейската преговаряща група е @EU_TTIP_team.

13. TTIP and the Fifty States: Jobs and Growth from Coast to Coast, Washington DC: Atlantic Council, Фондация Бертелсман и посолство то на Великобритания във Вашингтон, септември 2013 г.

Докато преговорите се водят при строга секретност, ТПТИ въвежда своя версия на „прозрачност“, която ще позволи на транснационалните корпорации да оспорват приемането на нови нормативни актове, които биха ограничили печалбите им. Правителството на САЩ публично призова на бизнеса да бъде отредена по-голяма роля в определянето на законовите стандарти от двете страни на Атлантическия океан. Европейската комисия откликна с предложение за създаване на Съвет за регулаторно сътрудничество, който не само ще следи за спазването на обещаната дерегулация, но ще предостави на бизнеса правото, след приключване на преговорите за ТТИП, да посочва допълнителни норми за премахване. Освен това бизнесът ще получава ранно уведомление за нови правила, които се обсъждат, за да предотвратява нежелани ограничения върху корпоративните дейности.¹⁴ Това ново право на бизнеса сам да определя регулаторните си стандарти се доближи до осъществяване през ноември 2013 г., когато преговарящите от страна на ЕС и САЩ решиха да създадат подобен орган като част от споразумението ТПТИ.¹⁵

-
14. 'The United States, the European Union, and the Transatlantic Trade and Investment Partnership', реч на представителя на САЩ по търговията Michael Froman пред German Marshall Fund, Брюксел, 30 септември 2013 г.; 'Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) – Solving the Regulatory Puzzle', реч на Европейския комисар по търговията Фарел де Гухт в Института Аспен, Прага, 10 октомври 201 г.
 15. 'US, EU Agree in Principle to Seek Long-Term Regulatory Mechanism', Inside US Trade, 22 ноември 2013 г.

3. „Продължителна и значителна“ заплаха за работните места

Съществуват много прогнози относно това какви ще бъдат икономическите резултати от ТПТИ. Най-често цитираното в тази връзка число идва от един анализ на евентуалното въздействие на споразумението, поръчан от Европейската комисия на Центъра за изследване на икономическата политика. Неговата най-оптимистична хипотеза гласи, че вследствие на сделката ЕС-САЩ, растежът на ЕС може да се увеличи до 2027 г. с 0,5%.¹⁶ Но това твърдение беше изобличено като „подвеждащо“ от независими изследователи, които обърнаха внимание върху неверните предпоставки, заложи в изследването. А приносът, който реалистично може да се очаква от ТПТИ, беше определен като „незначителен“ от експерта, който в течение на 10 години е отговарял за изготвяне на оценките на ЕС за свободната търговия.¹⁷

Колкото до загубата на работни места, до която обикновено довеждат споразуменията за свободна търговия, Европейската комисия потвърди, че ТПТИ вероятно ще причини „продължителна и сериозна“ дислокация на европейски работници, тъй като компаниите ще имат стимул да ползват продукти и услуги от онези американски щати, където трудовите стандарти са на по-ниско ниво и няма налице профсъюзи (виж по-долу).¹⁸ Във време, в което безработицата в Европа и без това достига рекордни нива, като младежката безработица в някои страни-членки

16. 'Reducing Transatlantic Barriers to Trade and Investment: An Economic Assessment', London: Centre for Economic Policy Research, март 2013; други изследвания разглеждат различни сценарии - виж 'Study on "EU-US High Level Working Group": Final report', Rotterdam: Ecorys, октомври 2012; 'Transatlantic Trade: Whither Partnership, Which Economic Consequences?', Paris: CEPPII, септември 2013; 'Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP): Who benefits from a free trade deal? Part 1: Macroeconomic Effects, Gütersloh: Bertelsmann Stiftung, 2013.

17. EU-US trade deal claims "vastly overblown", прессъобщение на Университета в Манчестър, 19 ноември 2013 г.; Clive George, 'What's really driving the EU-US trade deal?', Open Democracy, 8 юли 2013 г.

18. 'Impact Assessment Report on the future of EU-US trade relations', Страсбург: Европейска комисия, 12 март 2013 г., раздел 5.9.2.

е над 50 %, Европейската комисия отбелязва съществуването на „основателна загриженост“, че работниците, загубили работата си заради ТПТИ, няма да успеят да намерят друга заетост. В помощ на големия брой очаквани нови безработни, Комисията посъветва страните-членки на ЕС да черпят средства от фондовете за структурно подпомагане като Европейския фонд за глобализация и Европейския социален фонд. Последният трябва да разпредели 70 млрд. евро в продължение на седем години – от 2014 до 2020 г.¹⁹

Американските работници са се сблъскали с подобни загуби на работни места след влизането в сила през 1994 г. на Северноамериканското споразумение за свободна търговия (NAFTA) между САЩ, Канада и Мексико. Тогава, както става сега с ТПТИ, за да бъдат убедени да подкрепят NAFTA, американските профсъюзи бяха залъгани с „фалшиви обещания“ за появата на стотици хиляди нови работни места. Реално, съгласно проучване на Института за икономическата политика, за първите 12 години от влизането си в сила, NAFTA е причинило нетна загуба на над един милион работни места в САЩ и до значителен спад на реалните заплати за милиони работещи.²⁰ Прогнозата за ефектите от ТПТИ, поръчано от американското правителство, се пази в тайна, но поръчаното от Европейската комисия изследване предвижда, че и в САЩ ще има значителна дислокация на работни места - в добавка към 12-те милиона регистрирани понастоящем официално безработни.

Тревога буди и очакването, че ТПТИ ще предизвика понижение на трудовите стандарти, които са наречени „барииери“ пред търговията, например, задължителните колективни трудови договори. Те ще може да бъдат оспорвани като несправедливо ограничение на бизнес модела на част от конкурентите, които желаят да навлязат на даден пазар. Това е само един пример от доклад, предназначен за ЕК, относно „пречките“ пред търговията между ЕС и САЩ.²¹ Показателен в това отношение е отказът на САЩ да ратифицират конвенциите на Международната организация на труда, в които е определено основното ядро от трудови стандарти, като правото на колективно трудово договаряне, на сдру-

19. 'Refocusing EU Cohesion Policy for Maximum Impact on Growth and Jobs: The Reform in 10 Points', Брюксел: Европейска комисия, 19 ноември 2013 г.

20. Robert E. Scott, Carlos Salas and Bruce Campbell, 'Revisiting NAFTA: Still not working for North America's workers', Washington DC: Economic Policy Institute, септември 2006 г.; Ben Beachy, 'NAFTA at 20', Washington DC: Public Citizen, януари 2014 г.

21. 'Non-Tariff Measures in EU-US Trade and Investment – An Economic Analysis', Rotterdam: Ecorys, декември 2009 г., стр. 111.

жаване, на самоорганизиране в профсъюзи. Нещо повече, около половината американски щати приеха антипрофсъюзни закони, под етикета „Право на работа“. Те задушават финансирането на профсъюзната дейност и позволяват на бизнеса да орязва заплатите, здравните осигуровки и пенсиите на работниците.²² Бизнесът вижда в ТПТИ възможност да премести производства там, където заплатите и трудовите права са на най-ниско ниво, и така да устрои своеобразна „надпревара към дъното“, с цел да намали разходите за труд и да увеличи корпоративните си печалби. Вече се знае, че Европейската комисия е благосклонна към исканията на европейски бизнес групи в целия ЕС да бъде провеждана политика на потискане на заплатите и трудовите права.²³

В допълнение, съгласно предложените в ТПТИ клаузи за защита на инвеститорите (виж глава 8), всички бъдещи подобрения на правилата и условията за трудова заетост може да доведат до искания за компенсации от страна на европейските и американските корпорации. Френската компания Veolia предяви точно такъв иск срещу Египет по повод 15-годишния си договор за третиране на отпадъци в Александрия – договор, от който компанията се отказа през октомври 2011 г. Сега Veolia търси компенсация за щети от египетската държава, като едно от основанията ѝ е, че печалбите ѝ са били засегнати от мерките на Националния съвет по заплащането за индексирание на възнагражденията в частния и публичния сектор според инфлацията.²⁴ Страхът на държавите да не бъдат изправени пред подобни искове по силата на ТПТИ може да окаже „вледеняващ ефект“, т.е. да ги откаже да увеличават трудовите компенсации.

22. Elise Gould and Heidi Shierholz, 'The Compensation Penalty of "Right-to-Work" Laws', Washington DC: Economic Policy Institute, февруари 2011 г.

23. 'BusinessEurope and the European Commission: in league against labor rights?', Brussels: Corporate Europe Observatory, 11 март 2013 г.

24. Veolia Propreté v Arab Republic of Egypt (ICSID Case No ARB/12/15); Fanny Rey, 'Veolia assigne l'Égypte en justice', Jeune Afrique, 11 юли 2012 г.

4. Дерегулация на хранителната безопасност

Европейските регламенти за безопасност на храните – ограниченията върху генно-модифицирани организми (ГМО), пестициди, третирано с хормони говеждо и стимулатори на растежа – са сред главните цели, които бизнес групите са набязали за отстраняване чрез преговорите по ТПТИ. На производителите на храна в САЩ не се налага да се съобразяват със същите стандарти за околната среда и за хуманно отношение към животните, каквито са задължени да спазват техните европейски колеги. Затова те от дълго време се стремят да премахнат правилата в ЕС, тъй като те спират достъпа им до европейските пазари. Още от самото начало на преговорите американското правителство открито заяви, че ще ги използва, за да премахне изискванията на ЕС, които блокират износа на храни от САЩ, и по-конкретно онези норми за хранителна безопасност, които европейските граждани се борят да отстояват десетилетия наред.²⁵

В центъра на спора е „предпазният принцип“ на ЕС при определяне на стандартите за хранителна безопасност. Според този принцип е възможно даден продукт да бъде изтеглен от пазара, ако съществува риск той да е опасен човешкото здраве, дори да няма достатъчно научни данни за пълна оценка на риска.²⁶

Още по-важно е, че предпазният принцип прехвърля тежестта на доказателството върху компаниите, които се опитват да пласират потен-

25. Виж например, в официалното уведомление на американския президент към Конгреса за започването на преговорите по ТПТИ, обещанието, че на американските стоки ще се осигури по-голям достъп до пазарите чрез премахването на европейските здравни и санитарни ограничения: писмо от тогавашния американски представител по търговията Demetrios Marantis до John Boehner, Говорител на американската Камара на представителите, 20 март 2013 г.

26. За по-подробен анализ, виж Late lessons from early warnings: science, precaution, innovation, Copenhagen: European Environment Agency, януари 2013 г.

циално вредни продукти. Т.е. вместо публичната власт да е длъжна да доказва, че продуктът е опасен, компанията е длъжна да докаже, че той е безопасен. Американската държава не прилага предпазния принцип и комерсиалните интереси са наложили в САЩ стандарти за хранителна сигурност на нива много по-ниски от европейските. Но докато задачата на ТПТИ за „регулаторна конвергенция“ цели да доближи нормите на ЕС до тези на САЩ, следните примери показват какво е застрашено:

- Около 70 % от продаваните днес в американските супермаркети полуфабрикати съдържат генно-модифицирани съставки. Обратно, в резултат на силната обществената съпротива, в европейските супермаркети практически не се предлагат никакви генно-модифицирани храни, а всяка храна с такива съставки трябва да има ясно обозначение за това на своя етикет. Биотехнологичните компании в САЩ използват ТПТИ, за да предприемат атака срещу правилата на ЕС, а американското правителство се опитва да оспори задължителното информиране на потребителите. Европейската биотехнологична промишленост работи в близко сътрудничество с американските си колеги, за да използва ТПТИ за по-широко разпространение на ГМО в Европа.²⁷
- Американските производители на храни са набелязали системата на ЕС за контрол върху употребата на пестициди като един от главните стандарти, които искат да отслабят с помощта на ТПТИ.²⁸ Регламентите от 2009 г. поставят предпазния принцип в центъра на европейската система за контрол върху пестицидите, за да защитят човешкото здраве и околна среда. Въпреки това, същите тези регулации се оказаха в дневния ред на преговорите, както признават водещите преговарящи, и намерението е да бъдат изтласкани дори отвъд стандартите на Световната търговска организация (СТО), за да бъдат възможно по-малко обременителни за бизнеса.²⁹
- Европейският контрол върху ендокринните дестабилизатори (химикали, които се намесват в човешката хормонална система) поставя

27. Виж, например, общата декларация на BIO и EuropaBio относно Евро-американските искания по регулаторните въпроси през 2012 г.

28. Директива 2009/128/ЕС, определяща рамките за „Community action to achieve the sustainable use of pesticides“, и „Regulation (EC) No 1107/2009 concerning the placing of plant protection products on the market“, и двете от 21 октомври 2009 г.

29. 'Second round of Transatlantic Trade and Investment Partnership: Report of stakeholder briefing', Брюксел, Европейската комисия, 15 ноември 2013 г.; 'Chief Negotiators, Dan Mullaney and Ignacio Garcia Bercero Hold a Press Conference Following the Third Round of Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP) Talks', Washington DC: Office of the US Trade Representative, 20 декември 2013 г.

такъв праг за допустими следи от тези вещества, който блокира 40% от американския износ на храни за Европа. Индустриални групи в САЩ целят да премахнат този праг чрез ТПТИ.³⁰

- В производството на над 90% от американското говеждо месо се използват животински хормони на растежа, свързвани с появата на рак при хората. Ограниченията на ЕС за внасяне на подобно месо датират още от 1988 г. Американското правителство оспори тези ограничения пред СТО, а бизнес групи призовават за премахването им в ТПТИ като „ненужни“ бариери пред търговията.
- Американските производители на пилета и пуйки редовно третират закланите птици с хлор, преди те да достигнат до потребителя – процедура, забранена в ЕС от 1997 г. Отново американското правителство оспори това ограничение пред СТО, а американските компании призовават ТПТИ да го премахне. Преди време Европейската комисия направи опит да вдигне забраната, но съпротивата на ветеринарни експерти и европейски депутати ѝ попречи.

Европейската комисия организира множество тайни срещи с представители на хранителната промишленост, стремящи се към занижаване на регламентите на ЕС за хранителна безопасност, заради което не може да ѝ се вярва, че ще защитава здравето на потребителите. Във вътрешен документ, представен на американското правителство преди първия кръг преговори по ТПТИ, Европейската комисия се съгласява да преразгледа европейските мерки за хранителна безопасност „с цел да премахне ненужните бариери“.³¹ За да покаже желанието си да изпълни американските искания, Комисията вече премахна забраната в цяла Европа на вноса на живи прасета от САЩ и на говеждо месо, пръскано с млечна киселина, въпреки възраженията на редица страни-членки на ЕС.³²

30. 'US Agricultural Exports Threatened by EU Pesticide Regulation', CropLife America, 21 ноември 2013 г.

31. 'Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP): Note for the attention of the Trade Policy Committee', Брюксел: Европейска комисия, 20 юни 2013 г.

32. 'In move towards trade talks, EU to lift ban on some US meats', EurActiv, 5 февруари 2013 г.; 'Member States resist lactic acid cleaning for carcasses', Европейски закон за храните, 12 октомври 2012 г.

5. Екологични дерегулации

Европейската комисия открито призна, че ТПТИ ще се отрази неблагоприятно върху околната среда, тъй като „всички сценарии“ за бъдещата търговия ЕС-САЩ след споразумението ТПТИ ще увеличат производството, потреблението и международния обмен на продукти. По-нататък, в собствената оценка за въздействие на Комисията се отбелязва, че това увеличение на производството ще създаде „опасности както за природните ресурси, така и за запазването на биоразнообразието“.³³ По отношение на емисиите от парникови газове, Комисията заявява, че „по-добрият“ вариант на икономическо развитие след ТПТИ ще доведе до изхвърлянето в атмосферата на допълнителни 11 млн. метрични тона въглероден диоксид - нещо, което противоречи на ангажиментите на ЕС за намаляване на емисиите съгласно Протокола от Киото.³⁴ Нито една от тези констатации обаче не кара Комисията да преразгледа подкрепата си за ТПТИ.

ТПТИ непосредствено заплашва да размие ключови регулации за опазване на околната среда в ЕС, за които е известно, че гарантират много по-големи нива на безопасност от тези в САЩ. На първо място сред тях е регламентът за химикалите REACH, въведен в ЕС през 2007 г., за да защити човешкото здраве и околната среда от опасни вещества, използвани от фирмите в производството или други процеси.³⁵ Този набор от регулации се базира на предпазвателния принцип, описан в предишната част, и изисква от компанията да докаже, че химикалът е безопасен, за да бъде одобрен за индустриална употреба. Обратното, американският Закон за контрол върху токсичните вещества от 1976 г. изисква общественият регулатор да докаже, че използваният химикал

33. 'Impact Assessment Report on the future of EU-US trade relations', Страсбург: Европейска комисия, 12 март 2013 г., раздел 5.8.2.

34. Пак там, раздел 5.8.1.

35. EU Regulation No 1907/2006 concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH), 18 декември 2006 г.

е вреден, преди употребата му да бъде ограничена, а самото ограничение се прави „по най-малко обременителния начин“. Според този закон американската Агенция за защита на околната среда е успяла да въведе контрол върху само 6 от 84000-те химикала, използвани промишлено от 1976 г. насам.³⁶ Подобен хлабав режим има преки последици във вид на излагане на населението на рискове за здравето му: Докато ЕС забранява в сферата на козметиката употребата на 1200 вещества, в САЩ са забранени едва дузина.³⁷

Гражданските организации и организациите за защита на околната в САЩ отдавна водят кампании за замяната на сегашния закон с нови регулации, близки до европейските. Бизнес-лобистките групи, от своя страна, енергично се противопоставят на изискванията за безопасност на ЕС и целят да използват дерегулационната рамка на ТПТИ, за да „хармонизират“ REACH с по-слабите американски регламенти.³⁸ Европейската комисия е наясно с фундаменталната несъвместимост между подхода на ЕС и САЩ, но все още търси възможност за „регулаторно сближаване и взаимно признаване в сектора за химикалите“ от името на своите индустриални партньори.³⁹ Европейски компании с радост се присъединяват към използването на ТПТИ за премахване на правилата за околната среда, защото последните ги поставят, както те твърдят, в неравностойно положение спрямо световната конкуренция.

Няколко други важни регулации, насочени към опазване на околната среда също са застрашени от дерегулационната програма на ТПТИ. Изискванията за устойчиво развитие в Директивата на ЕС за енергия от възобновяеми източници са взети на прицел от американските производители на агрогорива, изпълнени с желание да „хармонизират“ европейските регулации с по-ниските американски стандарти. Прави-

36. 'Submission of Centre for International Environmental Law (CIEL) before US Senate Committee on Finance hearing on the Transatlantic Trade and Investment Partnership', Washington DC: CIEL, 30 октомври 2013 г.; виж също 'Chemical Regulation: Comparison of US and Recently Enacted European Union Approaches to Protect against the Risks of Toxic Chemicals', Washington DC: Government Accountability Office, август 2007 г.

37. Kim Egan, 'Is Europe the New America?', Saltbox Consulting, 24 септември 2013 г.

38. Новият закон за подобряване на химическата безопасност, който в момента се обсъжда в Конгреса, не успя да промени подхода към рисковете, приет от TSCA; виж например Karuna Jaggar, 'The Chemical Safety Improvement Act Falls Short: Open Letter to Congress', Huffington Post, 12 ноември 2013 г.

39. 'Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP): Note for the attention of the Trade Policy Committee', Брюксел: Европейска комисия, 20 юни 2013 г.; Приложение II: 'Chemicals in TTIP'

телството на САЩ използва ТПТИ и за да подкопае Директивата за качество на горивата на ЕС и да улесни износа на нефт от американските рафинерии за Европа – нефт, извлечен от канадските битуминозни пясъци с унищожителни последици за околната среда.⁴⁰ В допълнение, ТПТИ ще отвори вратата за масов износ на шистов газ от САЩ за Европа, което ще доведе до разширяване използването на технологията хидравлично разбиване (фракинг) в САЩ, а също така ще даде възможност на американските компании да оспорват забраните за фракинг в Европа – точно както американската енергийна компания Lone Pine Resources сега използва клаузите на NAFTA, за да съди канадското правителство за мораториума върху прилагането на фракинг в Квебек.⁴¹

40. Kate Sheppard, 'Michael Froman, Top US Trade Official, Sides With Tar Sands Advocates. In EU Negotiations', Huffington Post, 24 септември 2013 г.

41. 'Lone Pine Resources files outrageous NAFTA lawsuit against fracking ban', joint press release of Sierra Club and Council of Canadians, 2 октомври 2013 г.

6. Атака срещу обществените услуги

ТПТИ цели не само да занижи регламентите за околната среда и хранителната безопасност, но и да подсигури либерализация на пазара на услугите, включително достъпа на частни фирми до обществени услуги като здравеопазване, образование и водоснабдяване. Американските компании са особено заинтересовани да получат достъп до обществените системи за здравеопазване в Европа, на които гледат като на огромни пазари, очакващи да бъдат усвоени. Американското правителство потвърди, че ще използва ТПТИ, за да отвори европейския пазар на услуги пред американския капитал, като особено ще „обърне внимание на монополите“ в областта на комуналните услуги.⁴² Английски депутати изразиха тревога, че ТПТИ може да „унищожи“ Националната здравна служба, щом веднъж американски компании получат правото да участват в конкурси за клинични договори.⁴³

Европейската комисия заяви, че обществените услуги остават извън ТПТИ по силата на Общото споразумение по търговията с услуги (GATS) на СТО, в което са изключени услуги, „предоставяни при упражняване на държавната власт“.⁴⁴ Въпреки това ЕК отдавна е признала, че тази клауза на GATS всъщност не защитава обществените услуги, защото дава тясно определение какво е изключително обществена услуга. Това принуди ЕС да подпише GATS с разширен ограничителен списък на предоставяните от държавата услуги, който ги освобождава от правилата на GATS. Оттогава обаче Комисията прави опити да премахне изключението за „обществените услуги“, аргументирайки се, че е добре те

42. Писмо на Acting US Trade Representative Demetrios Marantis до John Boehner, Speaker of the US House of Representatives, 20 март 2013 г. '

43. 'Privatisation agenda drives Tory policy on NHS, says Burnham', Independent, 10 януари 2014 г.

44. 'Directives for the negotiation on the Transatlantic Trade and Investment Partnership between the European Union and the United States of America', Брюксел: Съвет на Европейската общност, 17 юни 2013 г., раздел 20.

да бъдат част от търговските споразумения на ЕС, докато само услуги, свързани със сигурността, каквито са правораздаването, граничният контрол и контролът на въздушния трафик, трябва да останат изключителни прерогативи на държавата.⁴⁵

В допълнение към перспективата за предоставяне на обществените услуги на частни компании, целящи печалба, един от най-коварните ефекти от споразумение за свободна търговия от типа на ТПТИ е, че става невъзможно страните да си върнат контрола върху тези услуги, след като веднъж бъдат приватизирани. Този ефект на „заклучване“ ще важи с още по-голяма сила, ако ТПТИ възприеме подхода на „негативния списък“, който виждаме в новото търговско споразумение на ЕС с Канада, съгласно което всички сектори на услугите подлежат на либерализацията, освен ако изрично не са посочени като изключения (моделът „Добави го в списъка, иначе го губиш“). Това е пълен завой, в сравнение с подхода на „положителния списък“, традиционно използван от ЕС, при който само изрично посочени сектори биват отваряни за конкуренцията на чуждестранни фирми. Европейски бизнес групи се присъединиха към американските си колеги, призовавайки за използването на негативен списък в ТПТИ. Очевидната цел е максимален брой обществени сектори да бъдат либерализирани.⁴⁶

По подобен начин чуждестранните инвеститори ще могат да съдят държавите за загуба на печалби, причинени от ренационализация след предишна приватизация, ако в ТПТИ бъдат включени мерките за закрила на инвеститорите (виж по-долу). Когато през 2006 г. народът на Словакия гласува за ляво правителство в отговор на непопулярната приватизация в здравеопазването, един от първите ходове на правителството беше да ограничи практиката частните застрахователни фирми да източват системата за обществено здравеопазване. Тогава няколко застрахователни компании осъдиха словашкото правителство за щети, като холандската Achmea завладя държавни активи на стойност 29 млн. евро във вид на „компенсация“. В ново безпрецедентно дело, започнато през 2013 г., Achmea се опитва да използва същия натиск, за

45. 'Commission Proposal for the Modernisation of the Treatment of Public Services in EU Trade Agreements', Брюксел: Европейска комисия, 26 октомври 2011 г.

46. Regulatory Cooperation Component in the services sectors to an EU-US Economic Agreement', обща декларация на European Services Forum и Coalition of Service Industries, 12 ноември 2012 г.; 'EUROCHAMBRES views and priorities for the negotiations with the United States for a Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP)', EUROCHAMBRES position paper, 6 декември 2013 г.

да попречи на словашкото правителство да изгради наново публична осигурителна система, която гарантира здравеопазването за всички словашки граждани.⁴⁷

Дори и в самата Европейска комисия се тревожат от заплахата, която ТПТИ представлява за здравните услуги. Шефът на службата за здравните системи към ЕК, Бърни Меркел, предупреди, че ЕС ще трябва да се бори, за да защити общественото си здравеопазване от американските искания за нов пазарен достъп чрез ТПТИ. На Европейския здравен форум през октомври 2013 г. Меркел предупреди хората да не се заблуждават, че ТПТИ ще доведе до повишаване на здравните стандарти и достъп до лекарства: „Помнете, че Америка работи добре за хората с пари и не толкова добре за тези без пари“.⁴⁸

Но в същото време именно Европейската комисия е тази, която иска да използва ТПТИ, за да подкопае важните финансови регулации, въведени веднага след кризата от 2008 г. Въпреки единодушното признание, че слабите регулации са една от основните причини за срива от 2008 г., сега Комисията се стреми да постигне още по-голяма дерегулация, настоявайки въпросът да бъде включен в преговорите по ТПТИ. Зад streмежа стои главно британското правителство, действащо от името на влиятелното лоби в Лондонското Сити, както и германското правителство в името на своя банков сектор, а също и най-големите американски банки, желаещи да отслабят чрез ТПТИ новите регулации, въведени от правителството на Обама чрез закона Дод-Франк.⁴⁹ Правителството на САЩ вече се съгласи да преговаря за отслабване на правилата за достъп до пазарите за финансови услуги, включително за премахването на контрола върху движението на чуждестранни капитали.⁵⁰

В допълнение към отварянето на обществения сектор, както Европейската комисия, така и американското правителство възнамеряват да използват ТПТИ, за да осигурят възможност частният сектор да сключва договори за обществени поръчки. Това означава, че редица местни (общински) политики за подпомагане на важни социални и екологич-

47. Laurence Franc-Menget, 'ACHMEA II – Seizing Arbitral Tribunals to Prevent Likely Future Expropriations: Is it an Option?', Kluwer Arbitration Blog, 28 март 2013 г.

48. 'TTIP: Health sector braced for "damage control"', EurActiv, 7 октомври 2013 г.

49. James Politi and Alex Barker, 'White House set for Wall Street clash over trade talks', Financial Times, 7 юли 2013 г.

50. Myriam Vander Stichele, 'TTIP Negotiations and Financial Services: Issues and Problems for Financial Services Regulation', Amsterdam: SOMO, 16 октомври 2013 г.

ни дейности вече няма да бъдат разрешени. ЕС заяви намерението си да елиминира популярната програма „Купи американското“, с която се подкрепят местната заетост и бизнеса в много американски щати.⁵¹ САЩ на свой ред заявиха намерение да се насочат към програми за доставки за публични нужди, например договорите за осигуряване на храна в училищата и други публични институции.⁵² Отново единствените победители ще бъдат транснационалните корпорации, които ще изтласкат местните доставчици и ще вземат договорите им.

Нито едно от тези неща не е неизбежно. Френското правителство, което традиционно защитава своята филмова индустрия от външната конкуренция, заяви през юни 2013 г., че възползвайки се от „изключенията за културата“, е успяло да изключи аудиовизуалните услуги от мандата за преговори по ТПТИ на Европейската комисия, въпреки съпротивата на Великобритания, Германия и самата Комисия. В разгорещен дебат на Европейския съвет по външна политика Франция заплаши с вето стартирането на преговорите за ТПТИ, ако културата не бъде изключена от тях. Въпреки това правителството на САЩ потвърди, че „агресивно ще се застъпи“ от името на своята филмова и телевизионна индустрия за включването на аудиовизуалните услуги в преговорите.⁵³ Жегната от провала да получи пълен мандат за всички сектори, Европейската комисия настоя да няма „изрязване“ на аудиовизуалните услуги от ТПТИ и все още може да опита да ги включи отново в преговорите на по-късен етап.⁵⁴

51. James Politi, 'Buy America laws raise hurdles in European talks', Financial Times, 26 юни 2013 г.; Програмата „Купи американското“ е ясно обозначена за премахване в раздел 24 от мандата за преговори на Европейската комисия, одобрен през юни 2013 г.

52. 'EU-US trade deal: A bumper crop for "big food"?', Friends of the Earth Europe and Institute for Agriculture and Trade Policy, октомври 2013 г.

53. Отговор, написан от американския представител по търговията Michael Froman до Congressional Ways and Means Committee on the President's Trade Policy Agenda, 18 юли 2013.

54. 'Member States endorse EU-US trade and investment negotiations', Брюксел: Европейската комисия, 14 юни 2013 г.; 'M. Barroso, vous n'êtes ni loyal ni respectueux!', Le Monde, 18 юни 2013 г.

7. Заплаха за неприкосновеността на личния живот

ТПТИ е насочена главно към дерегулация в полза на бизнеса, но същевременно цели да увеличи корпоративните печалби и чрез ограничаване на публичния достъп до информация. Както е замислена, главата за интелектуалната собственост в ТПТИ предвижда да съдържа клаузи за авторско право, патенти и търговски марки, с цел да засили корпоративния контрол върху знанията в ЕС и САЩ, за сметка на публичния достъп до тях. Така съществуващите важни изключения от авторското право за училища, библиотеки, инвалиди и за дистанционното обучение могат да бъдат ликвидирани. В същото време фармацевтичната промишленост иска да използва ТПТИ, за да ограничи обществения достъп до данни от клинични изпитания – стъпка, която ще подкопае прозрачността, а в бъдеще ще увеличи разходите на националните системи за здравеопазване.⁵⁵

Изтекъл документ на Европейската комисия събуди опасения, че чрез ТПТИ се прави опит да бъдат прокарани основни моменти от Търговското споразумение за борба с фалшифицирането (АСТА), което вече беше отхвърлено от Европейския парламент през 2012 г.⁵⁶ Това законодателство предизвика широко осъждане из цяла Европа и беше възприето като атака срещу гражданските свободи, тъй като изискваше доставчиците на интернет услуги да наблюдават активността онлайн и да сигнализират за всеки заподозрян в нарушение на клаузите за авторско право. Европейските депутати отхвърлиха АСТА с огромно мнозинство, 478 на 39. Тогава за първи път парламентът използва новите си пълномощия съгласно Лисабонския договор, за да отхвърли международно търговско споразумение. Дейвид Мартин, шотландският депутат, който беше докладчик по АСТА, заяви на колегите си, че е немислимо да

55. Jim Murray, 'New fronts in the struggle for transparency', BMJ Blogs, 13 декември 2013 г.

56. 'Transatlantic Trade and Investment Partnership negotiations (TTIP): The Information and Communication Technology (ICT) sector', Брюксел: Европейска комисия, 2013 г.

се приема споразумение, по което се преговаря тайно и се представя на Европейския парламент като свършен факт.

Освен това ТПТИ ще подкопае и законите за защита на личните данни, като ще облекчи достъпа на компаниите до подробности за поведението на индивидите, за да могат те да бъдат използвани за търговски цели. Европейската комисия вече разводи защитата на ЕС за личните данни и така да павира пътя към съгласувани правила в ТПТИ, като премахва ключовата защита срещу шпионирането на европейски граждани от страна на американските разузнавателни служби.⁵⁷ Най-голямата ирония, разкрита в документи, огласени от Едуард Сноудън е, че правителството на САЩ е подслушвало офисите на ЕС в Ню Йорк, Вашингтон и Брюксел, и е проникнало в компютърните им мрежи, за да следи вътрешни имейли и документи на ЕС. В светлината на този скандал, отговаряйки на призови на европейски депутати да бъдат прекъснати преговорите по ТПТИ, европейският комисар по въпросите на правосъдието Вивиан Рединг се съгласи с тях: „Не можем да преговаряме за голям трансатлантически пазар, ако съществува и най-малкото съмнение, че партньорите ни шпионират дейността на нашите преговарящи в офисите им“.⁵⁸

57. James Fontanella-Khan, 'Washington pushed EU to dilute data protection', Financial Times, 12 юни 2013 г.

58. Claus Hecking и Stefan Schultz, 'Spying "Out of Control": EU Official Questions Trade Negotiations', Der Spiegel, 30 юни 2013 г.; Laura Poitras, Marcel Rosenbach, Fidelius Schmid и Holger Stark, 'Attacks from America: NSA Spied on European Union Offices', Der Spiegel, 29 юни 2013 г.

8. УСИД: заплаха за демокрацията

Може би най-голямата заплаха на ТПТИ, е, че се стреми да даде право на транснационалните корпорации да съдят отделните държави за понесени загуби заради държавни закони или политика. Клаузата за „уреджане на споровете между инвеститор и държава“ (УСИД) няма равна на себе си по последствия – тя издига транснационалния капитал до юридически статут на национална държава. По силата на ТПТИ корпорациите от САЩ и ЕС ще получат правото да оспорват демократично взети от суверенните държави решения и да претендират за компенсация, ако тези решения се отразяват негативно на печалбите им.

САЩ настояват за включването на УСИД в почти всички свои двустранни споразумения, и досега само Австралия е успяла да си издейства изключение. Благодарение на УСИД компаниите ще могат да предявяват претенции за щети към държавата, дори ако не са сключили договор с нейното правителство. Освен това, на инвеститорите ще е позволено да подминават държавните съдилища и да предявяват своите претенции направо пред международни арбитражни трибунали, нарушавайки по този начин традиционното изискване, преди да се прибегне до международни форуми, да бъдат изчерпани всички местни средства за защита на правата. Вече има случаи, в които местни компании се пререгистрират като „чуждестранни“ инвеститори, просто за да се възползват от привилегиите на УСИД и да могат да съдят собственото си правителство.⁵⁹

Самите арбитражни трибунали са по-скоро един фарс. Арбитрите не са дипломирани съдии с обществен авторитет, както е в местните съдебни системи, а малка група корпоративни адвокати, посочени *ад хок* и имащи интерес да отсъдят в полза на бизнеса.⁶⁰ Трибуналите заседа-

59. Gus Van Harten, *Investment Treaty Arbitration and Public Law*, Oxford: Oxford University Press, 2007 г.

60. Pia Eberhardt and Cecilia Olivet, *Profiting from Injustice: How Law Firms, Arbitrators and Financiers are Fuelling an Investment Arbitration Boom*, Amsterdam: Corporate Europe Observatory and Transnational Institute, 2012 г.

ват тайно, а арбитражите толкова често са хващани в погрешно прилагане на закона, че дори подкрепящите идеята за международен арбитраж признават, че те вече са изгубили всякакво доверие. Над 50 професори по право и други представители на академичните среди публично призоваха тази система да се премахне и разглеждането на делата да се върне в местните (национални) съдилища.⁶¹

Двустранните споразумения, в които е включена клаузата УСИД, вече сериозно засегнаха обществената политика и демокрацията в някои страни.⁶² Сред най-ярките примери в това отношение са:

- Шведската енергийна компания Vattenfall заведе арбитражно дело срещу германското правителство за 3,7 млрд. евро заради решението му да се откаже от ядрената енергия след трагедията във Фукушима. Vattenfall вече постигна победа в предишен случай, когато град Хамбург, изправен пред атаката на компанията беше принуден да понижи своите наредби за околната среда.
- В първото от много дела по УСИД срещу Канада след влизането в сила на споразумението НАФТА, страната беше принудена, под натиска на американската компания Ethyl, да отмени забраната върху горивната добавка метилциклопентадиенил манган трикарбонил (ММТ). В друго дело, за права върху използване на водни и горски ресурси, Канада трябваше да изплати 122 млн. долара на канадската компания за производство на хартия AbitibiBowater, която използва клаузите на NAFTA, за да съди собственото си правителство от своя офис в САЩ.
- Американският тютюнев гигант Philip Morris съди австралийското правителство за милиарди долари заради неговата здравна политика, според която цигарените кутии трябва да бъдат без надписи и знаци. Philip Morris съди и Уругвай за правителствени мерки за борба с тютюнопушенето, която изисква 80% от площта на цигарените кутии да бъде отделена за графични предупреждения за вредата от тютюнопушенето.
- Никоя страна не е удряна с искове по УСИД така тежко, както Аржентина. Много от тях са заведени заради решението на страната от 2002 г. да отвърже своята валута от американския долар. След

61. 'Public Statement on the Investment Regime', 31 август 2010 г., може да се види на различни езици на www.osgoode.yorku.ca/public_statement.

62. За още примери, виж John Hilary, *The Poverty of Capitalism: Economic Meltdown and the Struggle for What Comes Next*, London: Pluto Press, 2013 г., глава 3.

дългогодишни борби по делата, през октомври 2013 г. аржентинското правителство беше принудено да заплати 500 млн. долара, за да заплати за искове на пет компании.

- Най-голяма до момента компенсация по дело чрез УСИД е тази, която Еквадор беше задължена да изплати - 1,77 млрд. долара. Тя е за щети, причинени на Occidental Petroleum за прекъсването на договора с петролния гигант, когато той наруши еквадорските закони. Друг трибунал отказа да разглежда иска на Еквадор срещу Chevron за 19 млрд. долара, заради щети, причинени от замърсяването на амазонските тропически гори в продължение на 20 години.

Използването на УСИД от транснационалните корпорации вече достига епидемични размери. Известни са над 500 заведени дела срещу най-малко 95 държави, от които над 400 само за последните 10 години.⁶³ Вероятно много други дела са започнати, но остават неизвестни на обществото, заради тайното протичане на процедурите.

Представители на правителства от цяла Европа повдигат въпроса дали въобще е разумно включването на УСИД в ТПТИ. Британското правителство възложи на Лондонския колеж по икономика да изготви оценка на плюсовете и минусите от включването на защитата за инвеститорите в едно споразумение между ЕС и САЩ. Според тази оценка подобен ход ще изложи Великобритания на повече искове и разходи дори от пословично пострадалата заради NAFTA Канада, докато „е слабо вероятно“ да донесе допълнителни инвестиции (нито едно споразумение с индустриализирана нация не е довело до увеличение на американските инвестиции). Авторите на оценката предлагат правителството да преразмисли включването на защитата за инвеститорите в ТПТИ.⁶⁴

Европейската комисия вече е оформила становището си по въпроса, какъв вид УСИД иска да включи в ТПТИ.⁶⁵ Нейната позиция обаче предизвиква все повече критики от страна на ред граждански организации – пример за това е общото писмо на 200 европейски, амери-

63. 'Recent Developments in Investor-State Dispute Settlement (ISDS)', Женева, Конференция на ООН за търговия и развитие, май 2013 г.

64. Lauge N. Skovgaard Poulsen, Jonathan Bonnitcha и Jason Webb Yackee, 'Costs and Benefits of an EU-USA Investment Protection Treaty', London: London School of Economics, април 2013 г.

65. 'TPIP negotiations: Modified EU draft proposals on trade in services, investment and electronic commerce', Брюксел: Европейска комисия, 2 юли 2013 г.

кански и международни организации от декември 2013 г. – а също и от страна на правителствата на редица страни-членки на ЕС.⁶⁶ В отговор на критиките, Европейската комисия обяви през януари 2014 г., че три месеца няма да преговаря за УСИД в ТПТИ, за да се „консултира“ с европейската общественост.⁶⁷ По-късни коментари на европейския комисар по въпросите на търговията Карел де Гухт разкриха, че целта на това упражнение е да убеди скептичното общество в ползите от УСИД, а не да подтикне Комисията към някакво преразглеждане на намеренията ѝ.⁶⁸

66. Писмо на гражданското общество относно ТПТИ до американския представител по търговията Michael Froman и Европейския комисар по търговията Карел де Гухт, 16 декември 2013 г.

67. 'Commission to consult European public on provisions in EU-US trade deal on investment and investor-state dispute settlement', Брюксел: Европейска комисия, 21 януари 2014 г.

68. 'The Transatlantic Trade and Investment Partnership: Where do we stand on the hottest topics in the current debate?', реч на Европейския комисар по търговията Карел де Гухт пред Atlantikbrücke, Düsseldorf, 22 януари 2014 г.

9. Нарастваща съпротива

И от двете страни на Атлантическия океан съпротивителното движение срещу ТПТИ все повече се засилва, не на последно място благодарение на все по-голямата информираност за заплахата, която споразумението представлява за много аспекти от живота на хората. Активисти в сферите на здравеопазването, екологията и социалната справедливост се обединяват с профсъюзи и потребителски групи както в ЕС, така и в САЩ, за да се противопоставят на дерегулационните цели на ТПТИ. Членове на парламентите от цяла Европа изразяват притесненията си, предизвикани от ТПТИ: в ожесточен дебат през януари 2014 г. депутати от всички политически партии нападнаха подкрепата на френското правителство за споразумението; в Германия, Великобритания и Холандия депутати от целия политически спектър изказаха критични мнения относно споразумението.⁶⁹ В редица писма, изразявайки своето нарастващо недоволство от посоката на търговската политика на САЩ, 178 членове на Конгреса – които имат правото да одобрят ТПТИ или да му наложат вето – заявиха пред Обама, че няма да го упълномощат да договаря бъдещи търговски споразумения от тяхно име.⁷⁰

Други търговски нации също се безпокоят от това как ще се отрази ТПТИ на техните интереси. Желанието за задълбочаване на отношенията между ЕС и САЩ чрез ТПТИ се тълкува като опит да бъдат елиминирани нарастващи се икономики като Китай, Бразилия и Индия, които вече оспорват хегемонията на основните капиталистически сили. Европейската комисия заяви, че ТПТИ не само ще фиксира съответните стандарти за ЕС и САЩ, но ще създаде и нормативни претенции към други

69. 'French senators strongly attack EU-US trade deal', EurActiv, 13 януари 2014 г.; 'Oppositionsfraktionen fordern verschiedene Änderungen für TTIP-Verhandlungen', Deutscher Bundestag, 14 юни 2013 г.; 'Transatlantic Trade and Investment Partnership', Early Day Motion 793, House of Commons 2013-14 session, UK; 'Motion of Bram Van Ojik on the inclusion of ISDS in the EU-US trade agreement', submitted on 28 November 2013 and subsequently carried by the Second Chamber of the Dutch Parliament.

70. 'Camp-Baucus Bill Would Revive Controversial 2002 Fast Track Mechanism', Washington DC: Public Citizen, януари 2014 г.

търговски партньори да възприемат същите стандарти, за да не бъдат отхвърлени от световната икономика.⁷¹ Същевременно премахването на тарифните и нетарифните

бариири между ЕС и САЩ вероятно ще промени структурата на международната търговия и в резултат ще бъде намален вносът от развиващите се и от по-бедните държави.⁷²

В крайна сметка ТПТИ е споразумение, изготвено, за да облагодетелства транснационалните европейски и американски корпорации, които се опитват да разширят достъпа си до пазара и да премахнат регулациите, ограничаващи техните печалби. Мненията на някои коментатори, че споразумението би могло да благоприятства повишаването на стандартите от двете страни на Атлантическия океан, пропускат смисъла, съдържанието и програмите за дерегулации, заложи в него. По тази причина гражданството настоява да бъдат спрени преговорите по ТПТИ и то да бъде заменено с алтернативно споразумение, което да поставя хората и планетата над печалбите на корпорациите.⁷³

Призоваваме всички прогресивни сили в Европа, САЩ и останалия свят да се присъединят към това искане.

71. 'The Transatlantic Trade and Investment Partnership: Global Impacts', реч на Европейския комисар по търговията Капел де Гухт пред Institute for International and European Affairs, Dublin, 19 април 2013 г.

72. 'The Transatlantic Trade and Investment Partnership: A New Engine for Global Development?', Washington DC: Sandler Trade LLC, юни 2013; 'Potential Effects of the Proposed Transatlantic Trade and Investment Partnership on Selected Developing Countries', Brighton: CARIS, септември 2013 г.

73. За повече информация относно алтернативите на ТПТИ и други подобни споразумения, виж the Alternative Trade Mandate 'Trade: Time for a New Vision' (ноември 2013 г.) на адрес: alternativetrademandate.org.

10. Допълнителна информация

Следните уебсайтове включват раздели, посветени на кампанията, на новини и критични изследвания на ТПТИ:

- bilaterals.org – включва всички последни новини около ТПТИ
- s2bnetwork.org – Мрежа „От Сиатъл до Брюксел“ (ЕС)
- citizen.org (САЩ)
- sierraclub.org (САЩ)

В допълнение към споменатите в бележките източници, добри общи изследвания върху ТПТИ са и следните:

- „Прекрасното ново Трансатлантическо партньорство: Предложението Трансатлантическо партньорство за търговия и инвестиции между ЕС и САЩ, и неговите социално-икономически и екологични последици“ (Мрежа „От Сиатъл до Брюксел“, октомври 2013 г.)
- „Трансатлантическото споразумение за свободна търговия: рисковете за обществата и околната среда“ (Сиера клуб, юни 2013 г.)
- „Трансатлантически корпоративен Закон за правата: Инвеститорски привилегии в споразумението между ЕС и САЩ заплашват обществен интерес и демокрацията“ (Обсерватория „Корпоративна Европа“, Мрежа „От Сиатъл до Брюксел“ и Транснационален институт, октомври 2013 г.)
- „Търговското споразумение между ЕС и САЩ: Обилна реколта за хранителната индустрия? („Приятели на Земята – Европа“ и Институт по земеделие и търговска политика, октомври 2013 г.)
- „Трансатлантическият колос: Световен принос за разширяване на дебата по споразумението за свободна търговия между ЕС и САЩ“ (Берлински форум за световна политика, януари 2014 г.)

Официални документи по ТПТИ са на разположение в следните уебсайтове:

- Европейската комисия: ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ttip
- Търговският представител на САЩ: www.ustr.gov/ttip

ФОНДАЦИЯ „РОЗА ЛЮКСЕМБУРГ“, ОФИС В БРЮКСЕЛ

Фондация „Роза Люксембург“ е международна, лява, неправителствена организация за гражданско образование, обвързана с германската Лява партия. Фондацията е активна от 1990 г. и се занимава с анализ на социалните и политически процеси и развития по целия свят. Контекстът, в който работим, е този на нарастваща многостранна криза в нашата политическа и икономическа система. В сътрудничество с други прогресивни организации от целия свят, ние работим за демократично и социално участие, за правата на групи в неизгодно положение, за алтернативи на икономическото и социално развитие. Международната ни дейност цели да осигури гражданско образование чрез академични анализи, обществени програми и проекти, провеждани съвместно с наши партньори. За да може да наставява и координира различните проекти, фондацията създава 17 регионални офиса по целия свят. Офисът в Брюксел отвори врати през 2008 г. Основната му задача е да свързва левите и прогресивни движения и активисти от Европа с тези от останалия свят. Ние работим за една по-справедлива световна система, основана върху международна солидарност.

www.rosalux-europa.info - www.rosalux.de

„Война срещу нуждата“ (War on Want) е активистка организация, чиято мисия е да се бори срещу основните причини за бедността и погаването на човешки права, като част от световното движение за глобална справедливост.

www.waronwant.org

Rosa-Luxemburg-Stiftung

Brussels Office
Ave. Michel-Ange 11
1000 Brussels, Belgium
www.rosalux-europa.info

Отговорно лице по смисъла на закона:

Флориан Хорн

Автор:

Джон Хилъри

Превод на български език:

Илиан Станчев

Редакция на българското издание:

Чавдар Найденов

Графично оформление:

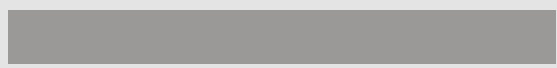
Ерифили Арапоглу

Печат:

KETNEA SCHEMA+CHROMA

Обновено издание
Брюксел, Март 2015 г.

Тази брошура е безплатна.

ROSA LUXEMBURG STIFTUNG
BRUSSELS OFFICE

Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (ТПТИ) е договор за свободна търговия и инвестиции, по който в момента преговарят ЕС и САЩ. Главната му цел е да премахне регулаторните „бариери“, които ограничават възможните печалби на корпорациите от двете страни на Атлантическия океан. Тези „бариери“ са всъщност някои от най-ценните ни социални и екологични стандарти.

Казано иначе, залогът не би могъл да бъде по-висок.